

**Briuselis, 2025 m. birželio 17 d.
(OR. en)**

**10407/25
ADD 5**

**TELECOM 196
DIGIT 122
CYBER 173
COMPET 574
RECH 286
PI 125
MI 411
EDUC 273
JAI 869
ENFOPOL 216
COSI 121**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. birželio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 290 final - Annex 5
Dalykas:	Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2025 m. Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita. Toliau kuriame ES suverenumą ir skaitmeninę ateitį“ PRIEDAS. 5 PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 290 final - Annex 5.

Pridedama: COM(2025) 290 final - Annex 5

Briuselis, 2025 06 16
COM(2025) 290 final

ANNEX 5

PRIEDAS

prie

**Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui**

**2025 m. Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita
Toliau kuriame ES suverenumą ir skaitmeninę ateitį**

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

TRUMPOS ŠALIŲ 2025 M. ATASKAITOS

Kroatija

Santrauka

Kroatija padarė didelę pažangą strateginiuose technologijų sektoriuose, tačiau jai vis dar sunku plačiai diegti pažangiąsias skaitmenines technologijas. Darydama pažangą tokiose srityse kaip kvantinė komunikacija, puslaidininkiai ir kibernetinis saugumas Kroatija vis labiau prisideda prie ES konkurencingumo ir suverenumo.

Kroatijos indėlio į skaitmeninį dešimtmetį užmojis yra nemažas – ji yra nustačiusi 13 nacionalinių tikslų, iš kurių 77 proc. yra gerai suderinti su ES 2030 m. tikslais. Šalis vidutiniškai gerai laikosi savo numatytų trajektorijų: 63 proc. jų atitinka planą (remiantis 2024 m. trajektorijomis, nubrėžtomis pagal visus 8 analizuotus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius (PVRR). Kroatija atsižvelgė į 50 proc. iš 12 rekomendacijų, Komisijos pateiktų 2024 m., atlikdama tam tikrus pakeitimus naujomis priemonėmis.

Šalies vyriausybė 2024 m. tęsė strategines reformas, o skaitmenizacijos pastangos vis labiau siejamos su pramonės konkurencingumo stiprinimu, inovacijų skatinimu ir technologinio suverenumo didinimu. Kad kuo geriau pasinaudotų skaitmenine pertvarka, Kroatija turi šalinti nuolatinės spragas tinklo paribio infrastruktūros, MVĮ skaitmenizacijos, pažangiųjų technologijų diegimo ir sparčiai augančių įmonių rėmimo srityse.

Skaitmeninio dešimtmečio PVRR ⁽¹⁾	Kroatija				ES		Skaitmeninio dešimtmečio tikslas iki 2030 m.	
	2024 m. DESI (2023 m.)	2025 m. DESI (2024 m.)	Metinė pažanga	Nacionalinė trajektorija 2024 m. (3)	2025 m. DESI	Metinė pažanga	HR	ES
Fiksuotojo labai pralaidaus elektroninių ryšių tinklo (LPERT) aprėptis	67,8 %	78,9 %	16,4 %	68,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Šviesolaidinio ryšio iki naudotojų patalpų (FTTP) aprėptis	62,1 %	75,4 %	21,4 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	-
Bendra 5G ryšio aprėptis	83,4 %	94,2 %	12,9 %	85,7 %	94,3 %	5,9 %	99,0 %	100 %
Tinklo paribio mazgai (įvertis)	3	6	100,0 %	-	2 257	90,5 %	-	10 000
MVĮ, kurių skaitmeninis intensyvumas yra bent bazinio lygio (2)	-	63,5 %	4,8 %	-	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Debesija	40,7 %	38,6 %	-5,4 %	-	-	-	75,0 %	75 %
Dirbtinis intelektas	7,9 %	11,8 %	49,0 %	13,0 %	13,5 %	67,2 %	20,0 %	75 %
Duomenų analitika	51,7 %	-	-	-	-	-	30,0 %	75 %
DI ar debesija ar duomenų analitika	65,6 %	-	-	-	-	-	-	75 %
Vienaragiai	2	2	0,0 %	2	286	4,4 %	4	500
Bent pagrindiniai skaitmeniniai įgūdžiai	59,0 %	-	-	-	-	-	80,0 %	80 %
IRT specialistai	4,3 %	5,0 %	16,3 %	4,5 %	5,0 %	4,2 %	7,0 %	~10 %
Pranešta apie e. ID schemą		Taip						
Piliečiams skirtos skaitmeninės viešosios paslaugos	67,2	75,2	11,9 %	75,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Įmonėms skirtos skaitmeninės viešosios paslaugos	66,2	65,3	-1,3 %	75,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Prieiga prie e. sveikatos įrašų	85,6	86,6	1,2 %	95,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Žr. metodinę pastabą, kurioje aprašyti rodikliai ir kiti parametrai.
(2) 2025 m. DESI naudojama skaitmeninio intensyvumo indekso 4 versija, kuri, apskaičiuojant metinę pažangą, yra palyginama su DESI skaitmeninio intensyvumo indekso 2023 m. reikšme (pagal 2022 m.). DESI nelygintinas su nacionaline trajektorija, kuri grindžiama indekso 3 versija.
(3) Nacionalinės trajektorijos reikšmė, jei ji nurodyta nacionaliniame veiksmų plane ir jei rodiklis buvo matuojamas pagal 2025 m. DESI (2024 m.).

Specialiosios 2025 m. „Eurobarometro“ apklausos dėl skaitmeninio dešimtmečio duomenimis, 81 proc. Kroatijos piliečių mano, kad skaitmenizuojant kasdienes viešąsias ir privačiąsias paslaugas jų gyvenimas lengvėja. Kalbėdami apie valdžios institucijų veiksmus, 90 proc. mano, kad svarbu kovoti su melagingų naujienų ir dezinformacijos internete problema ir švelninti jos poveikį. Kalbant apie konkurencingumą, 91 proc. mano, jog svarbu užtikrinti Europos įmonių galimybę augti ir tapti Europos lyderėmis, pajėgiomis konkuruoti pasauliniu mastu.

Konkurencinga, suvereni ir atspari Europos Sąjunga, grindžiama technologine lyderyste

Kroatija padarė didelę pažangą diegdama šviesolaidinį ryšį iki naudotojų patalpų (FTTP) ir 5G ryšį, pranokdama vidutinius ES augimo tempus. Nors labai pralaidžių elektroninių ryšių tinklų (LPERT) aprėptis vis dar atsilieka nuo ES vidurkio, ji sparčiai plečiama; tai skatinama infrastruktūros programomis, kurios remiamos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP). Vis dėlto Kroatijoje susiduriama su sunkumais diegiant autonominius 5G tinklus: pažanga menka ir nėra konkrečių priemonių diegimui spartinti. Vidutinės dažnių juostos 5G ryšio aprėptis kaimo vietovėse taip pat tebėra kur kas mažesnė nei ES vidurkis, o išsami paklausos valdymo strategija diegimui didinti numatoma tik po 2027 m.

Šalis taip pat užima tvirtas pozicijas diegdama duomenų analitiką. Nors MVĮ bazinis skaitmeninis intensyvumas augo sparčiau nei likusioje ES, jis tebėra kur kas mažesnis už ES vidurkį. Kroatija ir toliau susiduria su DI ir debesijos paslaugų diegimo iššūkiais – jų diegimas mažesnis nei ES vidurkis. Startuolių ir veiklą plečiančių įmonių ekosistema taip pat tebėra silpna: užfiksuoti tik du vieneragiai, o rizikos kapitalo veikla yra ribota.

Nacionalinio kvantinės komunikacijos projekto pradžia ir puslaidininkių kompetencijos centro įsteigimas turėtų sustiprinti Kroatijos pozicijas strateginių technologijų srityje. Šalis taip pat ėmėsi priemonių decentralizuoti IRT infrastruktūrą, įdiegdama šešis tinklo paribio mazgus. Vis dėlto tinklo paribio kompiuterijos ekosistema tebėra nepakankamai išvystyta, nėra tam skirtos nacionalinės strategijos. Šalies kibernetinio saugumo pajėgumai pagerinti priėmus Kibernetinio saugumo įstatymą ir pradėjus veikti Nacionaliniam kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų centrui; tačiau tokių pagrindinių standartų kaip interneto protokolo 6 versija ir domenų vardų sistemos saugumo plėtiniai (DNSSEC) taikymas vis dar labai atsilieka nuo ES vidurkio, o tai rodo, kad nacionalinė skaitmeninė infrastruktūra tebėra pažeidžiama.

ES žmonių ir visuomenės apsauga ir įgalinimas

Nors jaunimo skaitmeniniai įgūdžiai solidūs, Kroatija ir toliau susiduria su dideliais skaitmeninės įtraukties iššūkiais – vyresnio amžiaus suaugusiesiems, žemesnio išsilavinimo asmenims ir kaimo gyventojams įgūdžių toliau trūksta. Nors IRT specialistų dalis darbo jėgoje padidėjo ir siekia ES vidurkį, jų stygius tebėra, darbo rinkoje tebėra pasiūlos ir paklausos neatitiktis, o skaitmeninės srities specialistų bazę toliau silpnina protų nutekėjimas.

Viešosios skaitmeninės paslaugos piliečiams nuosekliai gerinamos ir pažanga iš esmės vyksta pagal planą, tačiau skaitmeninių viešųjų paslaugų įmonėms tendencijos yra neigiamos, pavyzdžiui, mažėja tarpvalstybinis paslaugų prieinamumas. Daroma pažanga rengiantis diegti nacionalinę skaitmeninės tapatybės dėklę, kuri sustiprins saugios prieigos sistemas. Prieiga prie medicinos dokumentų (sveikatos įrašų) yra gera, tačiau tebėra reikšmingų spragų: medicininiai vaizdai neprieinami, dalis sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų nėra prisijungę prie sistemos, o gauti prieigos pagal įgaliojimą

neįmanoma. Remdama įtraukesnę ir patikimesnę skaitmeninę pertvarką, Kroatija sustiprino pastangas skatinti gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, kibernetinio saugumo sąmoningumą ir apsaugą (ypač jaunimo) nuo rizikos internete.

Skaitmeninės transformacijos panaudojimas siekiant išmaniojo žalinimo

Žalieji ir skaitmeniniai prioritetai Kroatijoje sulaukia daugiau dėmesio ir remiami didelėmis EGADP investicijomis. Kroatija padarė pažangą skaitmenizuodama savo energetikos infrastruktūrą ir tobulindama vandentvarkos sistemas skaitmeninės stebėsenos sprendimais. Tačiau šaliai vis dar trūksta nuoseklios nacionalinės strategijos, kuri skaitmenizaciją susietų su klimato srities tikslais, ir sisteminga išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo stebėseną naudojant skaitmenines technologijas dar neįdiegta. Vartotojų informuotumas apie IRT įrenginių poveikį aplinkai tebėra menkas, o savanoriškos pastangos siekti tvarumo skaitmeniniame sektoriuje tebėra nenuoseklios.

Nacionalinis skaitmeninio dešimtmečio strateginis veiksmų planas

Kroatija 2025 m. sausio mėn. pateikė savo nacionalinio veiksmų plano koregavimo dokumentą, patikslinusi savo priemonių rinkinį ir atnaujinusi pagrindinius junglumo tikslus. Šis koregavimo dokumentas parengtas plačiai konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais ir jame atsižvelgta į nemažą dalį 2024 m. rekomendacijų. Veiksmų plane ir toliau daug dėmesio skiriama skaitmeninės infrastruktūros stiprinimui, MVĮ skaitmenizacijai, skaitmeninių įgūdžių ugdymui ir skaitmeninėms viešosioms paslaugoms. Vis dėlto tebėra trūkumų plačiai diegiant pažangiąsias technologijas, plečiant inovatyviųjų įmonių veiklą ir siekiant visiškai užpildyti įtraukties spragas, susijusias su skaitmeniniais įgūdžiais (ypač vyresnio amžiaus suaugusiųjų ir kaimo vietovių gyventojų). Apskritai Kroatijos veiksmų plane numatyta 31 priemonė, o bendras jų biudžetas yra 634,73 mln. EUR, maždaug 0,74 proc. šalies BVP.

Skaitmenizacijos finansavimas ir projektai

Kroatija skaitmeninei sričiai skiria 20 proc. visų savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano lėšų (1,4 mlrd. EUR)¹. Be to, pagal sanglaudos politiką, Kroatijos skaitmeninei transformacijai spartinti skiriama 755 mln. EUR, t. y. 9 proc. viso šalies sanglaudos politikos finansavimo².

Kroatija yra trijų Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorcių (ESIK) – ESIK „Kalbos technologijų aljansas“, ESIK „Tinkliniai vietos skaitmeniniai dvyniai CITIVERSE kurti“ ir ESIK EUROPEUM – narė. Kroatijos organizacijos yra naujos kartos debesijos infrastruktūrai ir paslaugoms skirto bendriems Europos interesams svarbaus projekto (IPCEI-CIS) netiesioginės partnerės. Kroatija yra bendrojoje įmonėje (BJ) „EuroHPC“ ir Lustų BJ dalyvaujanti valstybė.

Kroatija prisidėjo prie geriausios praktikos diegimo spartinimo platformos³ veiklos, pasidalydama vienu geriausios praktikos pavyzdžiu jos skaitmeninių įgūdžių grupėje (*Women in Digital – Girls in ICT*).

¹ Finansinių asignavimų, kurie padeda siekti skaitmeninių tikslų, dalis apskaičiuota pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamento VII priedą. Duomenys paskutinį kartą atnaujinti 2025 m. gegužės 16 d.

² Ši suma apima visas investicijas, skirtas būtent skaitmeninei transformacijai 2021–2027 m. sanglaudos politikos programavimo laikotarpiu arba esminiam indėliui į ją. Lėšų šaltiniai – Europos regioninės plėtros fondas, Sanglaudos fondas, „Europos socialinis fondas +“ ir Teisingos pertvarkos fondas.

³ Geriausios praktikos akceleratorius (angl. *Best Practice Accelerator*, BPA) – tai platforma, teikianti galimybę valstybėms narėms dalytis informacija apie sėkmingas priemones ir iššūkius, su kuriais jos susiduria siekdamos savo skaitmeninio

Skaitmeninės teisės ir principai

Pagalbinio tyrimo duomenimis, Kroatija palyginti aktyviai dalyvauja įgyvendinant Europos deklaraciją dėl skaitmeninių teisių ir principų – joje iš viso vykdomos 48 susijusios iniciatyvos, o 2024 m. pradėtos 7 naujos. Kroatija aktyviausiai veikia solidarumo ir įtraukties srityje. Mažiau nustatyta su sąžininga skaitmenine aplinka susijusios veiklos. Atrodo, kad didžiausią praktinį poveikį vietoje daro tvarumo srityje taikomos priemonės, o ne priemonės, kuriomis siekiama, kad skaitmeninė transformacija būtų orientuota į žmones.

Rekomendacijos

- **Viešosios paslaugos.** Didinti viešųjų paslaugų sąveikumą ir patogumą naudotojams, kad asmenys ir įmonės būtų skatinami daugiau jomis naudotis.
- **E. sveikata.** Sukurti visapusišką teisinį ir techninį pagrindą, kad įgalioti asmenys galėtų kitų asmenų vardu gauti prieigą prie elektroninių sveikatos duomenų; padaryti medicininius vaizdus prieinamus asmenims per nacionalinę e. sveikatos prieigos paslaugą; užtikrinti, kad visi sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai, įskaitant senyvo amžiaus asmenų slaugos ir globos namus ir psichikos sveikatos įstaigas, būtų prijungti prie sistemos ir aktyviai teiktų duomenis.
- **Pagrindiniai skaitmeniniai įgūdžiai.** Aktyviau imtis tikslinių veiksmų, kad būtų panaikintas įvairaus amžiaus, išsilavinimo lygio ir kaimo bei miesto gyventojų skaitmeninių įgūdžių atotrūkis.
- **IRT specialistai.** Plėtoti IRT specialistų mokymo, kvalifikacijos kėlimo ir išlaikymo programas, gerinti derinimą prie darbo rinkos poreikių ir spręsti protų nutekėjimo problemą, kad būtų apsaugota Kroatijos skaitmeninės srities specialistų bazė.
- **MVĮ skaitmenizacija.** Kurti tikslines programas ir paskatas, kad MVĮ daugiau diegtų debesijos, DI ir duomenų analitikos sprendimus, mažinant atotrūkį tarp skaitmeninę pažangą darančių įmonių ir atsiliekančių įmonių.
- **Tinklo paribio mazgai.** Didinti pastangas tinklo paribio mazgų srityje, atsižvelgiant į jų svarbą konkurencingumui, atsparumui, suverenumui ir klimato srities veiksams.
- **5G ryšys.** Sparčiau siekti visiškos gigabitinio ir 5G ryšio aprėpties, ypač šalinant veiklos kliūtis (planavimas, leidimai) ir plėtojant vidutinės dažnių juostos 5G spektro diegimą.
- **Kibernetinis saugumas.** Parengti tikslines MVĮ kibernetinio saugumo rėmimo programas, plėtoti atsparumo testavimą ir stiprinti nacionalinius pajėgumus imtis veiksmų dėl kibernetinių incidentų viešajame ir privačiajame sektoriuose.

dešimtmečio tikslų ir siektinų reikšmių. Su geriausios praktikos pavyzdžiais valstybės narės gali susipažinti BPA saugykloje ir reguliariuose praktiniuose seminaruose, kuriuose šiuo metu daugiausia dėmesio skiriama trimis teminėms grupėms: skaitmeninių įgūdžių, žaliųjų IT ir naudojimosi skaitmeninėmis technologijomis didinimo.